

Студентка Сергієнко А. А.

Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут»

РЕАЛІЗАЦІЯ КОНВЕЄРНИХ ПРОЦЕСОРІВ ШВИДКОГО ПЕРЕТВОРЕННЯ ФУР'Є У ПЛІС

Abstract

Anastasia Serhienko, student
Modules for Pipelined Mixed Radix FFT Processors

A set of soft IP cores for the Winograd r -point fast Fourier transform (FFT) is considered. The cores are intended for the high-speed pipelined FFT processors, which are implemented in FPGA.

Вступ

Алгоритм швидкого перетворення Фур'є (ШПФ), широко використовується в багатьох системах обробки сигналів і зв'язку. Конвеєрні процесори ШПФ мають високу пропускну спроможність та мінімізовані апаратні витрати завдяки конвеєризації обчислень. Як правило, такі процесори виконують алгоритм за основою $r = 2^k$, $k = 1, 2$. [1]. Реалізація архітектури конвеєрного процесора ШПФ в сучасних програмованих логічних інтегральних схемах (ПЛІС) забезпечує як обробку сигналів у реальному часі, так і невелике споживання енергії.

У доповіді пропонується методика розробки конвеєрного процесора ШПФ, в якому використовується алгоритм за довільною основою і пропускну спроможність дорівнює один відлік сигналу за такт. Методика призначена для автоматичної генерації проектів таких процесорів з заданими характеристиками довжини перетворення, розрядності даних.

Структура конвеєрного процесора ШПФ

Конвеєрний процесор ШПФ зі взаємно-простими основами r має менші апаратні витрати і придатний для обробки послідовностей з іншою довжиною, ніж 2^k . Причому обчислення ШПФ для коротких послідовностей ефективно виконувати за алгоритмом Вінограда [2,3]. При цьому виникає проблема узгодження потоків даних між модулями малоточкового ШПФ, оскільки група даних, яка видається одним модулем, не співпадає за числом даних та їх порядком з групою даних, яка примається іншим

модулем. Для узгодження двох модулів з паралельним виводом r_2 даних та паралельним вводом r_1 даних між ними слід встановити $r_1 \cdot r_2$ блоків буферної пам'яті.

Найпростіше ця проблема вирішується тоді, коли за один такт блок видає чи сприймає лише одне комплексне дане. У цьому випадку період $r = L$ -точкового ДПФ повинен дорівнювати L тактів, а не один, як, наприклад, у процесорі, описаному в [2]. Тоді для організації покрокового введення та виведення даних з таких блоків вони повинні, по-перше, мати на своїх входах і виходах відповідні буферні схеми, по-друге, виконувати обчислення лише в кожному L -му такті.

При використанні методики побудови просторового графу синхронних потоків даних такі етапи синтезу конвеєрного процесора, як вибір ресурсів, складання розкладу, призначення операцій на ресурси і одержання структури виконуються за один крок, що дає змогу краще оптимізувати шукану конвеєрну структуру [4]. При цьому мінімізується як кількість суматорів, так і складність мультиплексорів на їх входах. Саме за цією методикою був розроблений набір модулів для малоточкового ШПФ. Кожен модуль виконує L -точкове ШПФ за алгоритмом Вінограда з періодом L тактів.

Результати реалізації модулів

Модулі малоточкового ШПФ описані мовою VHDL за методикою, викладеною в [5] і мають мінімальну кількість регістрів та суматорів. Причому вхідні та вихідні дані слідує у потрібному порядку. Для зменшення апаратних витрат та збільшення тактової частоти множення на постійні коефіцієнти виконується за допомогою зсувів та додавань множеного.

У таблиці 1 показані результати синтезу модулів для ПЛІС серії Xilinx Kintex-7 для 16-розрядних вхідних даних без особливих налаштувань їх оптимізації при синтезі, розміщенні та трасуванні.

Табл. 1. Результати конфігурування процесорів у ПЛІС

Кількість точок	Апаратні витрати, ЛТ + DSP48	Тактова частота, МГц
3	245	640
3	201 + 2	433
4	215	548
5	945	435
8	1187	424
15 = 3·5	2131	346
16	3616	368
64 = 8·8	1985 + 4	338
128 = 8·16	5277 + 4	324

Аналіз таблиці показує, що використання спеціалізованих блоків множення на константу дає змогу збільшити тактову частоту до 1,6 разів у порівнянні зі структурою з застосуванням інтегрованих блоків множення DSP48. Тактова частота модулів дорівнює частоті дискретизації сигналу. Вона є доволі високою і зменшується зі збільшенням складності модуля. Це роз'яснюється тим, що через складність розміщення та трасування на затримку у лініях зв'язку припадає 70-80% від загальної затримки у критичному шляху. Детально про модулі ШПФ викладено в роботі [5].

Побудова процесорів ШПФ

Розроблені модулі ШПФ, які описані мовою VHDL, зібрані у бібліотеку. Додатково інтерфейс кожного модуля описано мовою XML у форматі стандарту IP-XACT. Такий опис вміщує метадані про модулі, які спрощують їх інтеграцію у систему у багатьох САПР ПЛІС, які підтримують стандарт IP-XACT. Це такі метадані, як імена портів вводу-виводу, їх розрядність, код ідентифікації модуля, опис алгоритму, який реалізовано у модулі, ім'я та місцезнаходження файлу опису модуля, графічне зображення модуля, описане мовою SVG тощо. Наприклад, параметр `nb`, який задає розрядність даних, описується як:

```
<spirit:parameters>
  <spirit:parameter maximum="32" minimum="8" type="int">
    <spirit:name>nb</spirit:name>
    <spirit:displayName>nb</spirit:displayName>
    <spirit:value spirit:id="uuid_cd7f1ae6_bfb2">16</spirit:value>
    <spirit:vendorExtensions>
      <kactus2:vector>
        <kactus2:left>15</kactus2:left>
        <kactus2:right>0</kactus2:right>
      </kactus2:vector>
    </spirit:vendorExtensions>
  </spirit:parameter>
</spirit:parameters>
```

Тоді структурну схему конвеєрного процесора ШПФ можна зібрати у графічному редакторі САПР, у даному випадку – в системі Kactus2, скомпілювати у VHDL-опис на структурному рівні та сконфігурувати у ПЛІС будь-якої підходящої серії та виробника. Слід додати, що Kactus2 – це проект з відкритим кодом, розроблений в університеті м. Тампере і оснований на стандарті IP-XACT. В табл. 1 вказані результати синтезу таких процесорів ШПФ для кількості точок 64 і 128.

Висновки

Реалізація r -точкових модулів в ПЛІС забезпечує проектування високошвидкісних конвеєрних процесорів ШПФ з оптимізованим об'ємом апаратних витрат. Показано, що модуль ШПФ, який виконує r -точкове перетворення за r тактів має високу тактову частоту і невеликий обсяг апаратних витрат за рахунок конвеєрних обчислень, властивості 6-вхідних ЛТ, а також застосування спеціалізованих блоків множення. Розроблені модулі ШПФ використані для створення конвеєрних процесорів ШПФ з довжиною перетворення 64, 128, і 256.

Виконується розробка WEB-застосунку, який забезпечує автоматичний синтез конвеєрних процесорів ШПФ на основі розроблених модулів з використанням стандарту IP-XACT.

Література

1. *Chahardahcherik, A., Kavian, Y. S., Strobel, O., Rejeb R.* Implementing FFT Algorithms on FPGA // International Journal of Computer Science and Network Security. –V.11. –No.11, –2011, –P.148-156.
2. *Quershi F., Garrido M., Gustafsson O.* Unified architecture for 2, 3, 4, 5, and 7-point DFTs based on Winograd Fourier transform algorithm // Electronic Letters. –V.49. –N.5. –2013. –P.348 – 349.
3. *Нусбаумер Г.* Быстрое преобразование Фурье и алгоритмы вычисления сверток. –М.: Радио и связь. –1985. –248 с.
4. *Сергиенко А.М., Симоненко В.П.* Отображение периодических алгоритмов в программируемые логические интегральные схемы //Электрон. моделирование. –2007.–Т.29, № 2. –С. 49–61.
5. *Сергієнко А. А., Сергієнко А. М.* Набір модулів для швидкого перетворення Фурь'є InfoCom'2015, 24-25 листопада 2015, – К.: НТУУ “КПІ” ВПІ ВПК “Політехніка”. – 2015. –С.52-53.